

Előfizetési árak:

Egész évre írt 10.—
Félévre „ 5.—
Negyedévre „ 2.50
Egy hóra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Főplacc, a városházára
szemben.

Hirdetések a legmér-
sékeltebb árszámítás
mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE.

Meghívó.

A Csapó-Péterfiai választókerületben a szabadelvü-párti választókat felkérem, hogy f. hó 24-ikén, vasárnap délelőtt 1/2 11 órakor a **Bika** vendéglő kis termében összegyülni sziveskedjenek.

Tárgy: Belső ügyek, nevezetesen egy utcai elnök és egy bizalmi férfi választása.

Debreczen, 1895 november 21.

Géresi Kálmán

I. ső kerületi pártelnök.

A vitáról.

Budapest, november 20.

Ma mult két hete, hogy az állami költségvetés felett az általános vita megkezdődött. És most sem lehet tudni, hogy mikor lesz vége. Pedig tartalmát régen kimerítette néhány jeles szónok, az ellenzékéről és a kormány pártjáról. A mi most folyik, az kérődzés, vagy gyanúsítás az ellenzék részéről. Igaza van Apponyi Albert grófnak; megindították a támadást az egész vonalon a kormány és pártja ellen. De a mit ő be nem vallott, az most már világos. Az ellenzék annak a félelemnek a hatása alatt áll, hogy ezen az országgyűlésen nem lesz több ülészak és érdemleges vita; hozzálátott tehát a haza beszé-
léséhez. Minden szó az ablakon kifelé száll és ezért egyfelől nagy mértékben túlzott, másfelől vagy teljesen alap-

talán, vagy igen kis alappal bír. Ez ugyan sem nem igazolása, sem nem indokolása, a sok szenvedélyes, üres beszédnek, hanem azért ez az egyszerű tényállás. Mennyivel loyálisabb lett volna a kormányt megkérdezni és akkor meggyőződhetett volna az ellenzék, hogy lesz még elég alkalma, ezen az országgyűlésen is, a beszélésre és nem kellene sietni a hazabeszéléssel. A legnagyobb erőfeszítéssel és kinlódással szervezi a szóáradatot pár uri ember, úgy annyira, hogy maguk az ellenzéki szónokok panaszkodnak bizalmasan arról, hogy presszió alatt beszélnek. Így szokott keletkezni nálunk „a közvélemény azon önkéntes“ megnyilvánulása; az „elkeseredés azon kitérő hangja,“ melyet az ellenzék affektál!

Ennek eredménye aztán az, hogy a „kényszerített önkéntesek“ felkutatják 20 év parlamenti történetét; összeszednek minden pletykát, rózsafüzért csinálnak a legképtelenebb vádakból és szótárt a Kraftausdruckokból, hogy hatást idézzenek elő. És mondhatjuk, hogy az ellenzék e tekintetben csak akkor jutalmazza szónokait tapással, ha gyanúsítanak, pletykáznak és frivol anekdotákat mondanak. Ekkor az Asbóth János ur dicső czuczlija ép úgy tetszik, mint Hock Jancsi pap intelme az eskü szentségéről; sőt Ugron Zoltán képtelen és értelmetlen szófaragása is kiérdemli nemcsak a közönszerű klakk, de még Apponyi gróf tetszését is. Ez bizonyítja, hova képes sülyeszteni a pártszenvédély az izlést és judiciziumot.

Még ennél is jellemzőbb, hogy pártunk szónokai magas színvonalon, szigoruan tárgyilagosan beszéltek, Papp Géza ép úgy, mint Pulszky; és Berzeviczy ép úgy, mint Láng — hogy a kormány tagjainak szakszerű, kitűnő fejtegetéseit ne is említsük. De jutalmuk nem volt kellő méltatás, hanem gyanúsítás; mint ma is Hock kétszínű és Ugron Z. durva czélzása arra, hogy haszonra, miniszteri székre stb. dolgozzanak. Az ellenzék nem volt képes szónokainkat czáfolni, de iparkodott a parlamentben ép úgy, mint a sajtóban, a legkiméletlenebb módon gyanúsítani.

Ezt nevezik az ellenzéken tárgyilagossá vitának és magas parlamenti színvonalnak!

Ehhez járul még, hogy a többséget anyagi érdekekkel, szolgálissággal gyanúsítják; a tudatlan pap és nem pap képviselők azt hiszik, vagy legalább affektálják, mintha hinnék — hogy kitarított (ezt a szót ők tették parlamentárisá), az, a ki becsületes munkával megkeresi kenyerét; hogy csak az lebet független és önzetlen, a ki az ellenzéken kap viczinális vasutat, slipperszállítást és igazgatótanácsosságot; a vagy bérel regálet és kap dohányengedélyt. Még odáig sem jut logikájuk, hogy ha magukat bepiszkolni nem akarják, akkor nem gyanúsíthatják, ilyen dolgok alapján a kormány pártot sem. Valóban csudáljuk a többség türelmét, hogy nap-nap után elnézi ezt a gyerekes paczkázást, durva vicczelődést és csunya gyanu-

T Á R C Z A.

Chane Levitz.

— Irta: Sacher Masoch. —

Az öreg Cohen Salamon igazi aristokrata zsidó volt. Gazdag s e mellett a legnemesebb izraelita családok egyikétől származott. Nem volt Európában olyan patricius, kinek származási faja kiállta volna a versenyt az övével. Nem tartotta illőnek mulató társaságba vegyülni, vagy színházba járni. Sőt még a sabbat napokon sem látták soha sétányokon. Férfihoz méltó foglalkozás ő szerinte csupán az imádkozás és Talmud tanulmányozása lehetett. Boldog lett volna, ha egyetlen fiából rabbi leendett, de ez a renegát megtanult németül és francziául; sok olyan könyvet olvasott, melyeket atyja megvetett, sőt még a természettudományokkal is foglalkozott.

A fiu kinyilvánította apja előtt, hogy ő szeretne doktor lenni, de nézeteltérésüknek az lett az eredménye, hogy Tobikától sem rabbinus, sem doktor nem lett. Foglalkozott ő a Thorával, meg a Talmuddal, mikor az apja látta; de mihelyt magára maradt, akkor elővette Rousseaut, Daiwint és Goethét!

Cohen Salamon tehát egész biztonságban érezte magát, a mi fiának a tanulmányait

illeti; de annál inkább elszomorította az a gondolat, hogy Tobika már elérte a huszonharmadik évét és még mindig nem talált egy magához méltó leányt feleségül. Értjük születésére nézve. Mert Kolomeában, ahol laktak és volt vagy öt jól jövedelmező bérházuk, voltak igen szép, igen gazdag, igen jó nevelésű zsidóleányok, de Salamon ur meggyőződése szerint egész Galicziában nem találkozott az övéhez hasonló előkelő család és Cohen soha lele nem egyezett volna valami mesallianceba, csakugy, mint egy Trautmansdorf vagy Montmorency herceg.

Csunya ködös, esős, őszi délután volt. Cohen Salamon a kályba közelében üldögélt az ő bizalmasával Herkele Reb utazóval és panaszkolta neki keserveit. Egyszerre csak kopogtatnak az ajtó és belépett Nussbaum Mendel, azaz az, mindamellet ragyogó képű. Felderült erre a Salamon patriarchalis arca, mert ez a Mendel a *schadchen* (házasságközvetítő) volt és pedig a legügyesebb az egész kolomeai kerületben. Salamon behívta feleségét, feltálatatott vele süteményeket és finom italokat és Mendelt maga mellé ülteté, mindezeket azért téve, hogy kívánságát elrejtse.

— Cohen ur, kezdé Mendel, talált-e már fiaurának való feleséget?

— Lisszabonból ajánlana kegyderék leányt.

— Szerencsét kívánok hozzá, mondá Mandel diplomatikus arczkifejezéssel.

— De hisz' ez nem szerencse, ha Tobikának olyan országba kell menni, honnan sohasem tér vissza többé. Sokkal jobb szeretnék itt a hazánkban találni menyasszonyt számára.

— Az is meglehet, viszonzá Mendel; találtam én egyet Zloczowban. A Lévi törzsből származik, becsületes, szép, de szegény.

— Nincs nekünk szükségünk pénzre, szólit Salamon büszkén, elég, ha a leány becsületes és jó családból való.

— Azt állithatom, hogy becsületes és jó családból való, árva leány, aprójószággal kereskedik; neve Levitz Chane.

E társalgás alatt Tóbiás halkán, zajtalanul, miat rendes szokása volt — belépett volt a szobába és apja csak akkor vette észre, mikor már Mendel eltávozott. Megült magának egy szögletben, komoly, mondhatni szomorú arczczal.

— Mi bajod van, fiam? kérdezé végre Salamon.

— Elmémbe kétség fészkelte be magát, mely egy percznyi nyugtot sem enged, felelé Tóbiás. Ha megengedné, atyám, hogy elmenthessek Tarnopolba s tanácsot kérnék Gamaliel tudós rabbinustól, meg vagyok győződve, hogy véget vetne aggodalmaimnak.

— El fogsz menni, fiam, bizonyára el fogsz menni a tudós Gamaliel rabbinushoz, felelé Salamon.

— És valóban utra kelt Tóbiás, csak hogy

sítást. Hiszen tiszteletre méltó mult, sok érdem és becsületes munka van ennek a pártnak a háta mögött, holott gyanúsítói még eddig ellenzéki szónoklatokon és népbolonditáson kívül, más érdemet felmutatni képtelenek. Ha szalonban vagy irodában ezek a büszke urak úgy beszélnek az ország képviselőivel és vezérférfiaival, a mint beszélnek hozzájuk az ország színe előtt, a legkeményebb rendutasításban és általános megbotránkozásban részeseülnének, míg most ugyszólván ünneplik, bátorítják és biztatják őket Apponyi gróf, Ugron Gábor és más ellenzéki vezérférfiak, a kik pedig gyakran panaszkodnak a parlament színvonalának süllyedése miatt és azt hirdetik, hogy ők magas légkörben mozgó-ideális emberek és politikusok. No ha valóban ilyenek ők, akkor ne adtak volna rossz példát fanatikus híveiknek, akkor ne beszélt volna Apponyi Albert gr. mocsárról és miazmárról csak azért, mert a többség az ő táborába nem megy át és Ugron Gábor ne beszélt volna bérlő társaságról és kibérelt országról, csak azért, mert a hatalom nem az ő kezében van.

Hanem hát a céljuk: a lejáratás. Erre eszköz: Calumniare audacter semper aliquied haeret — a nagy közönségnél. Ezért kell a többségnek és lapjainknak tiltakozni e komédia ellen, a melyben nincs egy szemernyi igazság sem, és csak arra való, hogy benn gyűlöletből származó tapsot; künn: tudatlanságból származó meglepetést idézzen elő. Az olykor sikerül, ez nem fog sikerülni, mert hála Isten, még a művelt közönség vezeti a magyar közvéleményt, s ez elítéli az ellenzéki Herostrateseket.

N-t.

— Belföldi hírek. (A függetlenségi egyesülése). Ugy a Bartha Miklós, mint Justh Gyula elnökléte alatt álló függetlenségi és 48-as pártnak tegnap esti értekez-

letére volt a pártegyesülés ügye tárgyalva, hogy mindkét pártterkezet részéről egy 5-5 tagú bizottság kiküldését eszközölje, mely bizottságok együttesen állapítsák meg az egyesülés módját. A napokban megejtendő tanácskozások az egye-ülési kérdésének mai állását tisztázzák. — (Fegyelmi vizsgálat egy tanács ellen.) Vadnay Andor főispán Szentés ügykezelésének vizsgálatánál konstatálta, hogy a tanácsot nagymérvű hanyaglás, könnyelmű gazdálkodás, több tisztviselőt pedig botrányos visszaélések terhelnék. Vadnay főispán a tanács ellen a fegyelmi vizsgálatot azonnal elrendelte, a főjegyzőt és két más tisztviselőt magánfeleik megzsarolása miatt állásuktól felfüggesztette.

— Külföldi hírek. (Hatalmak egyetértése.) A Reuters-ügynökség arról értesül, hogy az a csekély differenzia, mely a hatalmak közt a konstantinápolyi nagyköveteknek adandó maghatalmazásokat illetően fennállott, most már teljesen el van oszlatva. — (Választások Csehországban.) A cseh tartománygyűlésben megejtett választásoknál megválasztott: 43 ifjú cseh, 26 német liberális, 3 német nemzetiségi, 2 agrárius, 1 ó-cseh, 1 klerikális, 1 pártönkivüli. Két helyen pótválasztás lesz. — (Görögország fegyverkezése.) Germanos athéni érsek elnökléte alatt nemzeti bizottság alakult a nép felfegyverzése érdekében. 100,000 db. fegyver és a hozzávaló lőszer beszerzésére Görögország egész területén mindenütt gyűjtést fognak eszközölni.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, november 21.

A mai ülés napirendjének érdekessége természetesen, nem az immár végleg elposványosodott budgetvita volt, hanem az az egész sor miniszteri válasz, a mely különböző interpellációkra szólt.

A budgetvitát változó sikerrel és érdeklődés mellett Kemény Pál. (a ki keményen neki rontott a néppártnak.) Mérey Lajos és Pongrácz Károly szövögették tovább.

Kiválóan mérges volt a különben oly szelid kedélyű Pongrácz generális, a ki beszéde során összemorzsolta valami fájó cikkért a „Pesti Naplót“ végezetül pedig lovagi méltóságra provokálta a miniszterelnököt és a belügyminisztert.

Általános, jóleső derűtség jutalmazta e

szokatlanul heroikos lendületű szónoki felfoháskodást.

Öt perc pihenő után következtek az interpellációs válaszok.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök általános, feszült figyelem közt adta meg választát Helfy Ignác interpellációjára a keleti bonyodalomnak tárgyában.

Tény, — ugymond — hogy a keleten zavarok vannak. A hatalmak és ezek közt a mi külügyi kormányunk is, figyelemmel kísérik az eseményeket. A hatalmak együttesen figyelmeztették a török kormányt a rend helyreállítására, s ennek a figyelmeztetésnek már lett is némi fogantaja, amennyiben a porta nagyobb hadtestet mozgósított abból a célból, hogy rendet csináljon. Az összes hatalmak nagy szívt vetnek arra, hogy keleten a rend helyreálljon, s a török kormányt erre irányuló törekvésében támogatják. Az interpellációra különben részletesen nem válaszol, mert ezt nem tartja czél-szerűnek.

A miniszterelnök nagyrdeku, nemzetközi fontosságu politikai kijelentései, kétségkívül az egész európai közvélemény komoly érdeklődésére tarthatnak számot; ez okon megdöbbenően kiskoru, illetlen magatartást tanusítottak az ellenzék hecczkedvelő elemei, midőn a miniszterelnök beszédét gyermekek zajongással próbálták megzavarni.

Helfy nem találta kielégítőnek a miniszterelnök választát, a Ház tulnyomó többsége azonban helyes ő eg tudomásul vette.

Most Erdély igazságügyminiszter választott Polónyi nak a katonai házasságjog tárgyában tett interpellációjára s illetve annak a részortjába vágó részére.

A rendeletben nincs olyan rendelkezés, a mely katonai hivatalnokoknak a culius disparitas esetén a házasságkötést megiltja, nincs benne olyan rendelkezés, a mely a katonatisztekre és hivatalnokokra az egyházi házasságkötést kötelezővé teszi; nincs hát benne semmi törvénytértés. Arról, hogy a rendeletet miképpen fogják a jövőben elemezni, a miniszter előre nem nyilatkozhat, de azt az aggodalmat, hogy törvénytelen magyarázatokra fog alkalmat adni, nem tartja alaposnak.

Az interpelláló felszólalása után a Ház tudomásul vette az igazságügyminiszter választát.

Ezután Perczel Dezső belügyminiszter választott három rendbeli interpellációra: a vitás tengerszem, a csongrádi bizottsági

Tarnopol helyett Zloczowba. Este érkezett meg, és beszállott egy vendéglőbe. Ott magára vett egy ócska, foltos kaffánt, felscapott fejére egy öszegyűrt kalapot és kiment abba a külvárosba, hol Levitz Chane lakott. Ráakadt arra a kis faházra, melyet magyarázhatott magának és megállott annak folyosóján. Egy kis ajtócska hasadékán keresztül lámpafény sugárzott ki épen a Tóbiás lábai elé; egy tyuk elkezdett kárálni, mire szép csengő hang kiáltott:

— Maradj itt; itt van a te fészke.

Tóbiás kinyitotta az ajtót.

— Itt lakik Levitz Chane?

— Szolgálatára, tessék belépni, volt a válasz.

A fiu belépett és betette maga után az ajtót.

Olyan szobában találta magát, mely hasonlított egy tágas tyukóihoz és a melyben legalább is husz ketrecz volt összehalmozva, mindenikben tyukok, kakasok. E szárnyas társaságban, egyszerű ágyán ült egy szép fiatal leány, ölében volt a káráló, tiszta fehér, fekete bóbítás tyuk.

A leány szép barna szemét emelte az ifjura.

— Tyukot vagy tojást teszik parancsolni.

— Egyiket sem, csak magával óhajtottam beszélni.

— Velem? mondja a leány csodálkozva.

Tessék leülni, kezdé újra egy nagy faketreczre mutatva.

A mint Tóbiás leült, a ketreczből nagy kiabálással rontott ki egy gyöngyös jérece és Chane karjaiba repült.

— Ezt egy nevelgettem fel, mióta a tojásból kibujt, magyaráza a leány, jól tudja a kis hamis, hogy ő az én kedvenczem; de most már mondja meg, hogy mivel szolgálhatok.

Tóbiás nem tudott mindjárt szólni, csak nézte, nézte azt a szegény kis leányt, a ki olyan derék, olyan munkás volt. De a leány is kíváncsian nézte az ifjút, bevallotta magában, hogy dacára foltos kaffántjának és összezuzott kalapjának sohasem látott olyan szép fiatal embert és a kinek arca olyan bizalomgerjesztő lett volna.

— De miről akart velem beszélni, kezdé újra a leány.

— Én feleséget keresni jöttem.

Chane erősen elpirult, de azért rem süttötte le szemét, hanem szeme közé nézett a leánynek minden alszégnyen nélkül.

— Nem csak egy leányról beszéltek nekem, de Levitz Chaneról mint a legjobbról valamennyi között. Keresztül mentem a városban, hallgatóztam minden ajtón abban a reményben, hogy bathóle (mennyei jövő hang) fogja nekem jelezni a helyet, hol menyasszonyomat fel-találom és csak ebben a házban mondták

nekem: „Maradj itt, ez a te fészke.“ Most már bizonyos vagyok felőle, hogy maga az a leány, kit az Isten nekem rendelt. — Én nem vagyok gazdag, de ha mindaketteu dolgozunk, nem hullunk meg éhen.

— Hogy hívják magát? — kérdezé Chane.

— Nevem Rosenstock Ábel.

— Es ott, ahol maga lakik, jól megy a baromfi-keleskedés?

— Bizonyára, még jobban megy mint itt.

— Maga tetszik nekem, mondá Chane, mindamellet meg kell azt a dolgot még gondolni. Holnap majd látjuk egymást, hogy jobban megismerkedjünk és holnapután aztán majd megmondom, hogy felesége lesz-e vagy nem.

— És hány órákor kell eljőnöm?

— Naplementkor.

— Jó éjszakát, Chanes.

— Jó éjszakát.

Megnézte a leány a fiut még egyszer jól és átható tekintettel.

Másnap estenden Tóbiás ott volt a Levita Chane által lakott ház előtt.

A szép leány, kezében egy nagy tyukketrecz, kilépett a házból, köszönté a fiatal embert, és mondá neki.

— Nekem Basijuka bárónőhöz kell mennem, venni akarok tőle csirkéket; ha kedve lesz elkísérni Rosenstock ur...

választás tárgyában. A t... miniszter vette.

Az... natkozó rálni, ho... mely az...

Az... ité letet felett, k... nőknék, dalmi él...

Tel... megáldv... melyben... indult T... zott nál... anyagi... és ő elv... zéges la... kik hon... és a bü... nak el...

Em... egyik... részvét... szeretet... sokat f... ember... zünk és... menyek... egy bel...

Me... szor a... akik k... rencsét... bekény... nok vé... szavak... gyakran... ne hánt... nyomor...

A... sem tö... ténél... ember... közöns... moral... zéges h... retne

felelé

Sz... bájos t... föllépé... lan k... pajzán... mentek... minden... mind j... ról és... lepte a... szellem

M... kinn a... kacsal... neki é... Most... Tóbiás... látva... duleta... senszó... ban k... Chane... eltávo

Tóbiás... Chane...

Chane...

választások s a szilágymegyei tisztújítás tárgyában.

A többség, a tárgyilagosan tájékoztató miniszteri válaszokat helyesleg tudomásul vette.

Az ellenzék a csongrádi állapotokra vonatkozó felelet ellen akként akart demonstrálni, hogy diszkurválást kezdeményezett, a mely azonban kaczagiatóan lüfte ment.

Egy demagóg.

Debreczen, november 22.

Az alkotás-utczai törvényházban súlyos ítéletet mondott a bíróság Takács Zoltán dr. felett, ki egyikét követte el azon sötét bűnöknek, melyek csak úgy hemzsegnek társadalmi életünkben.

Telve szép reményekkel, a természettől megáldva jeles tehetséggel, sok fanultsággal, melyben azonban mélységet hiába keresünk, indult Takács Zoltán az életnek. De hiányzott nála az, mi nélkül építeni szellemi és anyagi téren nem lehet: az erkölcsi alap és ő elveszett gonoszul s éppen olyan közönséges lakójává vált a börtönöknek, mint azok, kik homályban születnek, homályban élnek és a börtönök nyirkos levegőjében pusztulnak el.

Emberi természetünkben rejlik és az egyik legszebb vonása az embernek, hogy részvétet érez a szerencsétlenek iránt. A szeretet sok minden fogyatkozást betakar, sokat feled, sokat megbocsát. Egy elbukott ember becsületének ravatalánál részvétet érzünk és bűnét betudjuk sokszor oly körülmenyeknek, melyek az ily boldogtalant mintegy belesodorták a tünbe.

Mert tapasztalati igazság az, hogy sokszor a kör, melyben él valaki, az emberek, akik közt született, a nyomor, melyben szerencsétlenségére napvilágot látott, mintegy bekényszerítik a bünbe. Az ilyen boldogtalankok vétségének enyhítésére mindig találunk szavakat szívünk belsejében és mentségükre gyakran alkalmazzuk Hugó Victor szavait: ne bántatók, mert nem tudjátok, hogy mily nyomor ölte meg benne a becsületet.

A részvétnek azonban egyetlenegyszava sem tör fel lelkünkől a Takács Zoltán eseténél. Hidegen hagy bennünket az egész ember. Nem látunk benne mást, mint egy közönséges kalandort, egy demagógot, a moral insanity egy bevégzett alakját. Közönséges hazug ember, ki örült igyekezettel szeretne menekülni az igazságszolgáltatás

keze alól. Ki midőn bűnös, aljas is egyszermind, emellett vakmerő, mintha már megfertőzte volna lelkét évtized börtönlevegője, erkölcstelen, kitől a nemesebb érzés visszatorzad, ki képes magára vállalni a legcsmányabb lüft, csak hogy egy másik vádat meggyöngyözhessen.

Nemcsak mi, hanem a legélesebben látó pszichológusok is megdöbbenve nézik ezt az embert, ha lüfével családját, édes anyját is odabuzdítja a vádlottak padjára. Szomorú, elrettentően szomorú kép az: az anyát együtt látni fiával, vérével a vádlottak szégyenletes padján.

Az anyát ne bántóuk, mert nem ismerjük az anyaszív titkait, cselekedeteinek mozgató rugóit, de ugyanakkor, midőn bánatos arcuzal fordulunk el az anyától, torzadjunk el a fiától, ki a vád súlya alatt nem török meg, ki kihívó utczai viselkedésével a bosszúság pirját kergeti arcuzkba és a ki romlottságát akkor mutatta meg a legnagyobb alávalóságában, midőn a vakmerő hazudozások egész legióját szedte össze ahelyett, hogy látva kesergő édes anyját, büntőnőleg beismerte volna gonoszágát és ezáltal megrövidítette volna a tárgyalást és megrövidítette volna az anyának keserves perceit, melyeket a vádlottak padján át kellett élnie fiáért.

De ehelyett fűhöz-fához kapkodott s úgy járt mint a hinár közé kerülő ember, ki megijedve kétségbeesetten szeldeli a vizet, meg nem gondolva, hogy a tó mozgása következtében még erősebben fonódik a teste körül mindaddig, míg le nem rántja a mélyre. Hazudozott, elletmondásokba keveredett és a mi majdnem páratlan a judikatura történetében, egy ocsmány véiket is kész magára vállalni, csak hogy meneküljön a hinárból.

Pedig Takács Zoltán dr. nem a törtönnre született.

Egy szép jövő volt előtte, egy oly pálya küszöbén állt, melyen a tisztelet és szeretet gyümölcseit szedhette volna, ha megmarad becsületesnek. Amde, mint említettük, nem volt meg nála az erkölcsi alap és úgy járt, mint az a bibliai ember, ki homokra építette házáat, mely nem tudva ellentállani a zugó viharoknak és vésznek, összedült, magaalá temetve a tulajdonost is.

Már iju korában letért a becsület utjáról. Ezt oly tiszteletreméltó tanuk igazolják, kiknek autenticitására kétség nem fér. A sötét bűnök már ugyiszólván gyermekkorában hozzá tapadtak lelkéhez, nem tudta azokat onnan leszagatni, az évek nőtön-

nöttek lelkében, mindaddig, míg végre is lerántották abba a piszkos iszapba, melyből sohasem kerül ki többé tisztán és hófehéren: a becsület.

És az ember úgy gerálta magát egy ideig, mintha a társadalom és egyes emberek becsületörévé rendelte volna végzete. Szerepet kezdett játszani az élet szinpadán, alapok beszéltek róla, nem is sejtve, hogy ez az utczai heczmester egy közönséges svindler, egy bevégzett szélhámos. Vakmerőségében gunyt űz a rendőrségből, utczai csödü eteket inszczenirozott, látszólag védi az üldözöttet, miután ő maga a becsületet, tisztességet jellemet már rég eldobta magától.

Nincs, nincs egyetlen egy nemes vonás sem ebben az emberben. Egyike a legközönségesebb lelkeknek, kik valaha elég szerencsétlenek voltak a vádlottak padjára kerülni. Indiskrét az ocszátlanságig, hazug mint egy sátorban felnőtt cigánysarjadék és elvetemült, mint egy olyan ember, ki nem hallott soha a morálról, a tisztességről, a becsületről egy jöttát sem.

Az ő rövid szereplése és csuf lukása öt évre szóló elítéltetése csak egy kiszakított elszomorító kép tomásnak iudó társadalmunk keretéből. Ki tudja hányan és hányan vannak, kik ugyanazon az utakon haladnak, de még nem hullott le róluk a gonoszágukat takaró lepel? Mert hát mint egy ballada mordja: *olcsó ma a becsület, kelendő az ára*

Pedig a Takács Zoltán esete fényesen igazolja, hogy a *mundus vult decipi, ergo decipiatur* elv is összeomlik az igazság súlya alatt, és a tün előbb-utóbb odaállítja a magától, a tisztesség- becsületről megtelekezett embert a vádlottak padjára, honnan nincs többé visszatérés a becsületes társadalomba.

A Takács Zoltán tragédiája be van fejezve. A megsértett világrendet helyreállította a törvény igazságos szigora, aki pedig ezt a világrendet megsértette, az a börtönben öt éven keresztül sirathatja elhibázott életét, lünnökkel terhes mutját és örömtelen jövőjét.

Régi, igaz mondás: *per quod quis peccat, puniatur per idem. Konez Akos.*

Irodalom — Művészet.

* Vasárnapi Könyvtár. A még a régebbi évtizedekben néhai Pákh Albert szerkesztésében megindult kökedveltségű Vasárnapi Könyvtár újabb évfolyamának negyedik soro-

— Bizonyára a legnagyobb örömmel, felelé Tóbiás.

Szive megdobbant, valahányszor ezt a bájos teremtményt nézte; olyan határozott föllépése volt, e mellett olyan észinte, ártatlan kitejézésü arcza, mely azonban némi pajzánságot nem zárt ki. . . . Egymás mellett mentek és beszélgettek teljes bizalommal minden legkisebb feszélyezés nélkül. Tóbiás mind jobban meggyőződött a Chane jó szívről és értelmességéről, míg a leányt meglepte a fiatal ember tudományossága és mivel szelleme.

Mikor a kastélyba érkeztek, a bárónő kinn állott az előcsarnokban drága prémes kaczabalykába öltözve. Chane kezét csókolt neki és a bárónő nyájasan mosolygott rája. Most mindakettlen elkezdtek alkudozni és Tóbiás alig tudta komolyságát megtartani látva élénk arcziatékukat, szenvedélyes mozdulataikat és hallván Chanének keleties ékes-szólását, melyet néhány fillér lealkuvásban kifejtett. Végre a két nő megegyezett, Chane berakta a csirkéket a ketreczbe és eltávoztak.

— Hadd vigyem én a ketreczet, mondá Tóbiás.

— Nem férfinak illő munka ez, válaszolá Chane.

— De ha nekem örömet szerez.

— Akkor vigye.

— Maga olyan szerény kis leány, Chane! szölt Tóbiás, karján czipelve a ketreczet, nem szeretne maga is olyan szép házban lakni, meg olyan drága kaczabalykot viselni, mint a bárónő?

— De furcsán állna az nekem! kaczagott Chane. Nekem munka és tevékenység kell, és mint látja nem érzem magamat mellette nagyon rosszul.

A ház elé érkezvén elváltak.

Mikor Tóbiás harmadik napon is fölkereste Chanet, a leány legszebb ruháját vette föl, piros virágot tűzött hajába.

— Most eljöttem megtudni, mondá az ifju, hogy van-e hát kedve hozzám jönni feleségül, mert én tejes szívenből szeretem.

— Én is szeretem magát, viszonzá a leány, és elfogadom férjemül Isten nevében. Egy nemével az ünnepeleységnek csókolták meg egymást, és komoly házassági ígéretet tettek egymásnak. Chane lekötötte magát, hogy egy évig várni fog az ifju után és Tóbiás még az rap este elutazott Kolomeaba.

A következő napon a schadchen Cohen Salamou megbizásából Zoczowba érkezett, de olyan mérgesen jött vissza onnan, mint egy kanpulyka.

— Milyen egy liba! kiáltotta Mendel, a mint belépett Salamonhoz, az ostoba va-

lami *schnorrernek* (koldusnak) tett házassági ígéretet, akinek egy garassa sincs!

Cohen Salamon szomoruan lehajtott fejét, miközben Tóbiás felkaczagott.

— Mit tudsz ezen úgy nevetni, dorgálta Salamon, nem illik ilyen komoly dologhoz ez a magaviselet.

— Tudják önök, ki a Levitz Chane völegénye? Hát biz az én vagyok.

Ekkor aztán Mendel meg Salamon kezdtek rá a kaczagást teljesen szívökből.

— Ki hitté volna ezt az ügyességet ettől a *bocher*-(gyerek)től.

— Bizony nem is kellett volna nekem olyan asszony, akit nem birtam volna szeretni, viszonzá Tóbiás.

Egy hónappal később meg volt az esküvő, még pedig a lehető legnagyobb pompával, és mikor másnap Chane selyem rubában drága prémes kaczabalykával, hajában drága gyöngyökkel és gyénántokkal megjelent az etédről, férjére és ipjára mosolygva, Tóbiás ragyogó tekintettel kiáltott fel.

— Látod tate (apa) milyen leányt hoztam én a te házadhoz! Most már csak magad is beismered, hogy a legjobb schadchen a szerelem.

Franczából

Kalocsa Róza.

zatát bocsátja most közre a Franklin-Társulat. Az új folyam első kötete (128 lap) „Csontos Szigfrid és a Nibelungok” címen a németek nagy eposzának kivonatát adja, melyet Gaal Mózes a magyar nép és ifjuság számára dolgozott át prózában és 21 kép is érdekessíti. „Csontos Szigfrid története” régi népies olvasmány már magyar nyelven. Gaal Mózes azonban az eredeti szöveghez híven ragaszkodva, a mesemondás jól eltalált hangján és magyaros zamattal mondja el a Nibelung lovagok történetét, mely bennünket, magyarokat is közelről érdekel, mert Attila (Etele) is egyik szereplője. A népies átdolgozás ára 20 kr., mint a „Vasárnapi Könyvtár” bármely köteté.

* Verne Gyula összes munkáinak egyedül jogosított képes magyar kiadásából épen most kezd meg a Franklin-Társulat a harmadik munka füzete közrebocsátását. A vállalat 21—23-iki füzete jelent meg, s ebben: „A Jangada” (nyolczszáz mérföld az Amazonon) eleje. Verne ebben a világ legnagyobb folyamvidékét ismerteti meg s az Amazon mellékén az ősvilágot tárja föl, változatos kalandok érdekfeszítő hatása mellett nyújtva sok hasznos ismeret. A fordítást Visi Imre végezte, s visszaadja a francia író könnyű és eleven elbeszélő modorát. A számos kép az eredeti francia kiadásból való. Az új olcsó kiadásnak minden füzete 20 kr. Előfizethetni 5 füzetre 1 frtjával bármely könyvkereskedésben, vagy pedig a Franklin-Társulatnál.

* Uj zenemű. A fővárosba rándulók közül ki ne keresné fel a „Budapest” kávéházban a magyar nóták leghivatottabb élő tolmácsát, Banda Marczit, hogy annak páratlan szép előadott magyar nótáiban gyönyörködjék. Budapest e czigányprimás speciálitása most egy csárdást játszik, melyhez hasonló szépen eddig édes kevés iratot. „Marcsi fiam hadd, ne rikass” czime az Ivanffy-tól szerzett pompás czárdásnak, mely egy mály tónusu andalgóval egy palotás egy ropogós versbunkos, „azért hogy én szegény vagyok” szöveggel már is igen népszerű — s egy bájos frissből áll. Kapható 80 krajczárért Klöcker Ede zeneműkiadónál Budapesten, Csengeryutca 62/ a és minden zene-műkereskedőnél.

S z i n h á z.

* Bányamester. Tegnap este ez a rendkívül kedves Zeller-operette csinált közepes házat. Leginkább a bérlőközönség tette ki a publikum nagy részét. Az előadás siker tekintetében messze elmaradt a minapitól Galyasi Pauláról most is a legnagyobb elismerés hangján emlékezhetünk meg. Sikerkült volt minden énekpártija, s őszinte tapsokat aratott tegnap a második felvonásbeli Németh Jánossal énekelte duettjeivel. Hadai taktusokat hagyott ki, de a híres Ó ne duzzogj jobban sikerült neki, mint a minap. Jó Zwack volt Tiszai Dezső, Losarekné, Nyilassi pompások valának. Margó Zelmát tisztelői ovációkban részesítették. (R.)

TÜKÖRDARABOK.

Debreczen, november 22.

Ponori pap leánya.

A remeczi havasok közt
Van egy zöldszin, sötét tócska,
Bus meséket regél arról
A zokogó, oláh nóta.
Bus meséket, szép nótákat
Mik ugy szállnak szájrul-szájra...
Ott nyugszik a szép Anicza
Ponori pap szép leánya.

... Gyönyörű szép barna lány volt.
A sötétlő szép szemébe
Benne volt az ég viharja
S Körösviznek szenvedélye.
Szerette egy pásztorfiu,
Hozzá szólott furulyája
S kacagott a leány rajta,
Ponori pap szép leánya.

S átkot mondott rá a pásztor
Egy viharos, vad éjjelen,
Tudd meg te is, hogy mit tesz az
Szeretni. . . és reménytelen.
Szeress te is, szenvedj te is,
Üldözzön a lelke átka,
Csalódj te is . . . halj meg te is
Ponori pap szép leánya.

S jött aztán egy szőke ifju.
A lány nagyon megszerette,
Föllobbant a szive-lelke
Szenvedélyes szerelemre.
És elment a szőke ifju
Más vidékre, szebb hazába...
Sohsem látta többet a lány,
Ponori pap szép leánya.

A remeczi havasok közt
Van egy kicsiny, sötét tócska,
Bus meséket regél arról
A zokogó oláh nóta.
Bus meséket szép nótákat
Mik ugy szállnak szájrul-szájra...
Ott nyugszik a szép Anicza...
Ponori pap szép leánya.

Farkas Imre.

Városi és megyei hírek.

* Távírdavezeték a piacz-utcán. Az államvasuti üzletvezetőség költözködése következtében szükségessé vált a távírda vezeték meghosszabbítása a Dégenfeld-palotáig. A közigazgatási bejárást ma délelőtt tartották, a m. á. v., a városi hatóság és a nagyvárosi posta- és távírda igazgatóság kiküldöttjeinek jelenlétében. A város megbízottai hozzájárultak a m. á. v. üzletvezetőségének azon javaslatához, hogy a létesítendő távírda-vezeték oszlopokra alkalmaztassék, tekintettel arra, hogy a városba bejövő távírda-vezeték pár év múlva ugys átalakittatik és tekintettel a városháza közellévő építésére, midőn a távíró huzaloknak a házak felett való vezetése akadályba ütköznék. Kikötötték azonban a város megbízottai, hogy az indóház átalakítása után, de legkésőbb öt év alatt az összes városi távírda-vezetékek átalakittassanak és a jelenlegi oszlopok eltávolittassanak. — Az ideiglenes vezetéknél pedig a városháza előtti végső oszlop technikai okok miatt vasból legyen; ez esetben az oszlop alapozását a város elkészítteti.

* Csatorna beholtzás. A hatvan-utcai kert gazdái az iránt folyamodtak a városhoz, hogy a nagyhatvan-utczáról kivezető nyílt árkot, mely ugy életbiztonsági, mint főként közegészségi szempontból veszedelmes, — boltoztassa be. A tanács először is költségszámítást kért a mérnöki hivataltól, mely azt ma mutatta be. Költségvetés szerint a nyílt árok beholtzása a községi szegényházig 1100 folyó méter hosszúságon 21690, az új sorompóig pedig 900 folyó méter hosszúságon 16560 frtba kerül.

* Jóváhagyott iskolai segély. Az ág. ev. egyház elemi iskolájának megszavazott 500 frt évi segélyt a belügyminiszter jóvágyata.

NAPI HIREK.

— Miért kellene Mitrovics papnak? E czim alatt lapunk tegnapi számában megjelent rövid hírre hosszan válaszol a tegnapi Debreczenben a felelős szerkesztő ur.

— Mentegeti Mitrovics Gyulának az ev. ref. lelkészi kar jelenlegi öt érdemes tagja rovására történt felmagasztalását. Nem akarunk vitatkozni a felett, hogy helyes logikával lehet-e vagy nem, olyan értelmet adni a Debreczen újdonságának, amilyent mi kiolvastunk belőle. — De bocsánatot kérünk az ott közölt sorokból mi nem tudunk, mást kiolvasni, mint azt, hogy nagytiszteletű Mitrovics Gyula ur egymaga, bármely téren, vegyük például a most beállott új helyzetben evangéliom szerint reformált anyaszentegyházunk legégetőbb kérdését, az életbevágó belmissziói feladatokat, nagyobb sikert volna képes elérni mint öt más lelkész és a mi hányzik meglévő gazdag erőink működéséből, az Ur szőlőföldjének munkálásából, a fenyegetett nyáj őrzéséből, — az egyesgyedül a Mitrovics Gyula lelképásztorokodása. Tisztelt lapársunk felelős szerkesztőjének csupán egy kijelentésére kívánunk válaszolni. Arra, hogy a Debreczeni Ellenor évek óta a leggyűlöletesebb személyeskedés álláspontjára helyezkedett a helybeli ev. ref. lelkészi karral szemben Tekintetes Szerkesztő Ur! Ön vagy nagyon téved, vagy rosszakarattal rágalmoz. Egy munkatársunk, ki ideestova másfélvtized óta tartozik lapunk szerkesztőségéhez, ha memoriájának minden hurját megleszti is, nem emlékszik az ev. ref. lelkészi kar ellen évek óta folytatott ama leggyűlöletesebb személyeskedésre, melyet Ön tudni vél és a melylyel Ön vádolja lapunkat a Debreczeni Ellenort. — Igaz, hogy annak idején küzdött nagytiszteletű Kiss Albert urnak lelkészszé és főtitiszteletű Kiss Áron urnak püspökké választása ellen; de épen olyan legjobb buzgólkodott megválasztások mellett. Mióta Kiss Albert, kinek politikai elveivel ugyan ma sem érthetünk egyet, amint hogy a Debreczen sem követi például nt. Némethy Lajos ur politikai hitvallását, — lelkésze a debreczeni egyháznak, — az egyház szervezés és az iskolai ügyek körül kifejtett tevékeny munkásságát mindig a legébbrebb figyelemmel kísértük; legtöbbször tőlünk telhetőleg támogattuk és valóban maradandó sikerei előtt hálás elismeréssel hajoltunk meg. Kiss Áron püspökké választása után lapunk is azt az álláspontot foglalta el, hogy boldogult Révész Bálint papi örökébe más nem léphet, mint a tiszántúli egyházkerület püspöke és a Debreczeni Ellenor szerkesztőségét a legközelebbi jubiláris napon, aminek a Debreczen tisztelt felelős szerkesztője is tanja volt, bizonyára nem az ellenszenv vezette a 80 éves püspökhöz, hogy üdvözölje, hanem az őszinte tisztelet és nagyrabecsülés. Dicsőfi József urral is, akinek pártján állottunk, mikor a debreczeni papságra pályázott, míg a Debreczen más jelöltet támogatott, csak a legközelebbi lelkész választás tulságos izgalmai között koczszantunk össze kissé; míg a többi nagytiszteletű lelkész urakkal, ugy az elhunyt könyves Tóth Mihály urral is, bármit állítson a Debreczen mindig és mindenekben a legjobb viszonyt tartottuk fenn. Ezt igazolja lapunknak minden évfolyama.

Legyen elég ennyi a Debreczen ráfogásaival szemben.

— Az anyakönyvvezető hivatalra pályázók névsorát közli a Debreczeni Hirlap tegnapi száma. A pályázók között említi lapunk felelős szerkesztőjének Koncz Ákosnak a nevét is. A leghitelesebb forrásból jelenthetjük, hogy lapársunk hírének ezen része — legalább is korai. —

— Az elemi iskolák megnyitása. Vörheny és kanyaró annyira vesztett járványos jellegéből, hogy az emiatt bezárt elemi iskolák dr. Sárváry Gyula t. főorvos jelentése alapján ismét megnyithatók. Simonffy Imre polgármester a jövő héten hetfőtől fogva engedélyezte az elemi iskolákban a tanítás megkezdését. A kisedővodák, a Fröbel-gyermekkert és az ohati iskolák azonban még azontul is zárva maradnak.

— **A vadásztársulat köréből.** A debreczeni vadásztársulat választmányi tagjai tegnap délután 5 órakor ülést tartottak **Simonffy Gyula** társulati elnök vezetésében a következő határozatokat hozta: Az első **hajtóvadászat** december hó 1-én tartatik meg a **Savóskuton** 80 hajtóval. Ez alkalommal bizonyos számban, az őzek lövése is megengedtetik. Gyülekező hely: a savóskuti erdőben a Zivuska-féle volt erdőszelvény, reggel 7 órakor. Minden társulati tag, ki ezen vadászatot részt venni kíván esetleges vendégével együtt előre bejegyzi magát az id. **Pájer József** pénztárnoknál kitett ivre. Ezen iv a szabályok értelmében f. hó 28-án este lezáratik s akik addig nem írják alá neveiket, a vadászatot csak 2 frt befizetése mellett vehetnek részt. — A második **hajtó vadászat** megejtése december hó 21-ére határozatott. Ez a **Halápon**, 100 hajtóval tartatik meg. Gyülekező hely aznap reggel 8 órakor a **Németi Sándor** féle kaszálóban. E vadászatot özet lóni nem szabad, csupán farkast, rókát és nyulat. A duvadakra tartandó hajtóvadászatokra vonatkozólag a jövő ülés alkalmával intézkednek. Határozatba ment, hogy a **Halápon** az őzvad lövése vadóvási szempontból egy évre eltiltatik. A választmány végül a vadászati szezonra — az Ohat kivételével — a társulat összes területein eltiltotta a 10-es hajtóvadászatokat. Az ebadó kérdését elhalasztották.

— **A kereskedő ifjak mulatsága.** A kereskedő ifjak önképző egyesületének választmánya elhatározta, hogy társas összejöveteleket többször fog rendezni, melyeket felolvasásokkal, szavatelokkal tesz érdekessé. Ilyen minden tekintetben jól sikerült mulatságot rendezett a múlt szombaton is a kereskedő ifjak egyesülete a „Margit-fürdő”-ben, melyen előkelő diszes hölgyközönség is részt vett. A ker. ifjuság mulatságrendező bizottsága a napokban ülést tartott egy közelebb rendezendő társas összejövetel ügyében. A bizottság elhatározta, hogy ezt a házimulatságot a jövő hó 14-én a „Bika” szálloda dísztermében tartja meg és szavatelokkal, felolvasásokkal teszi vonzóbbá. A rendező bizottság már most erősen fáradozik a mulatság sikerének érdekében.

— **Hirtelen halál.** Tegnapelőtt a főútcán, a posta-épület előtt hirtelen rosszul lett egy **Rovrovsky Ede** nevű 50 év körüli munkás eszméletlenül terült el a földön. A posztón álló rendőr látva a földön fekvő embert, azt hitte, hogy részeg s a városházára ment két emberért, kik karonfogva **Rovrovskyt**, bevitték a városháza közigazgatási börtönébe. A **pinche lejárata**nál **Rovrovsky** kicsuszott a két ember kezéből, fővel a földre esett s meghalt. — A hirtelen meghalt embert kiszállították a kórházba s a halálesetről értesítették a kir. ügyészséget. A kir. ügyészség intézkedésére, — mivel a hulla fején sérülés látszott — **Rovrovsky** holttestét felboncolták. **G. Tóth János** ez ügyben tegnap este 9 óráig eszközölte a kihallgatásokat leginkább a célból, hogy a halál bekövetkezésénél nem fordult-e elő vétkes gondatlanság. A boncolás kiderítette, hogy ez esetben a **halál okát szivszélhűdés okozta**, miért is a vizsgálóbíró az eszközölt kihallgatásokról s a halottboncolásról szóló jegyzőkönyvet a további eljárás beszüntetése végett áttette a kir. ügyészséghez.

— **Debreczeni önkéntesek Nagyváradon.** A cs. és kir. 7-ik hadtest parancsnoksága rendelete folytán, miután a debreczeni 39-ik ezrednél csak tizenhat önkéntes van, ezek részére nem lesz itt külön önkéntesi tanfolyam, hanem be lesznek osztva a 37-ik ezredhez és ezen ezred önkénteseivel együtt végzik a tanfolyamot. Ezek az önkéntesek már e hó folyamán Nagyváradon lesznek és ott maradnak a tanfolyam befejezéséig, azaz 1896. április végéig.

— **A Zion gyűlése.** A Zionnak nevezett debreczeni betegsegélyző egyesület f. hó 24-dikén a. u. 4 órakor választmányi ülést tart, mely-

nek tárgyai lesznek: jelentés a szept. okt. ügykezeléséről és a pénztári forgalomról, előterjesztések a tisztí fizetések emelése tárgyában, a gyógyszereszek átiratára, az 1896. évi költségvetésre vonatkozólag és folyó ügyek. Az egyesület táncmulatságot is fog rendezni Szilveszterkor. A rendező bizottság élén dr. **Balkányi Emil** orvos áll.

— **Cselédskörzés.** Talán minden városban, úgy nálunk is tömérdek a panasz a cselédmizeriák miatt. A cselédügy a legszenvedelmesebb közállapotok közé tartozik. Hol a cselédek rosszak, hol a cselédközvetítőkkel van baj, a legtöbbször együtt jár a kettő; nálunk Debreczenben pedig még azért is panaszokodnak a gazdasszonyok, hogy nem lehet cselédnek való leányt kapni, gyakran még rosszat se. Hogy nem mindenütt nézik a cselédügy ilyenét állapotát összetett kézzel, arról szól az alábbi hír. E hír így hangzik: **Kassa város törvényhatóságának** legutóbbi közgyűlése a városi főkapitány indítványára egy nagyon is korszerű mizerián, a cselédkérdésben igyekezett segíteni. Megbizta ugyanis a főkapitányt egy oly szabályrendelet kidolgozásával, a mely folytán a cselédek közvetítését jövőre a városi rendőrkapitányi hivatal fogja teljesíteni. Ezzel egyidejűleg a cselédszerző-intézeteket is beszüntetik; így a helynelküli cselédek erkölcsi magaviseletét is jobban lehet ellenőrizni.

— **Halálözlet.** Sokak által ösmert és becsült derék szíjgyártó mester haláláról értesülünk. **Mészáros János** hosszú, lengő hófehér szakállát, poszgás piros arcát nem látjuk többé. Az öreg ur hosszas betegeskedés után tegnap követte nem régen elhunyt fiát. A családi gyászjelentés szerint az öreg ur **Mészáros Jánosnak** élte 71-ik, boldog házassága 45-ik évében, hosszas szenvedés után szivszélhűdés következtében f. hó 21-én d. e. 10 órakor mult ki. — Hűt tetemei a N.-Csapó-utcai 301-ik számú saját háztól f. hó 23-án szombaton, délután 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a **Kossuth-utcai** reform. templomban tartandó végtisztességtétel után a **Kossuth-utcai** sírkertben örök nyugalomra tétetni — Gyászolják: bánatos özvegye **Mészáros Jánosné** szül. **Kutasi Johanna**, fia: **Károly Menye**; **Husófszky Mária**, mint megboldogult **Gyula** fiának özvegye gyermekeivel. **Sógorai:** özv. **Dobschorb Józsefné** szül. **Kutasi Juliánna** és **Kutasi Imre**.

— **Vándorló mézárások.** A kis-uj-utcai vargaszin alatti boltok egy része má ol fogva megüresedik. A kóserhust áruló mézárások ma elköltöznek onnan; pedig ezt az ócska patkányfészket szinte nehéz elképzelni husáruló helyek nélkül. A kóserhust fogyasztó olvasók tájékoztatása végett közöljük, hogy a kóser mézárások ezután a **Pásti-közb**ben, az orthodox zsidó templom szomszédságában külön e célra tervezett **bazár-épületben** találhatók.

— **Tolvaj 18 éves leány.** A legideálisabb fogalmat, hogy zavarja meg ez ocsmány jelző: tolvaj. Pedig **Fehér Sára** már nem egyszer rászolgált arra, már 15 esztendőskora óta, csak a napokban ítélte el a debreczeni kir. járásbíróság lopás miatt egy havi fogságra, a melyet még el sem töltött, már másik **dologért** vették elő. Nappal ugyanis soha sincs otthon **liba-utcai** lakásán s ma éjjel, hogy a rendőrök érte mentek büntetése megkezdése céljából, már ott várta őket egy időközben megkárosított, a kitől nagyobb mennyiségű tengerit lopott. Összbüntetést fognak rászabni.

— **A sertésvész.** Lapunk tegnapi számában „Sertéskereskedők nyilatkozata” című közleményünk végén megemlítettük, hogy a mezőrendőr kapitányság táviratilag értesítette a földmivelésügyi minisztert arról az esetről, hogy **Liederman Mihály** guti bérletén a sertések között felépett a sertésvész. A rendőrkapitányság, mint első fokú állategészségügyi hatóság egyuttal az inficiált helyről, több elhullott sertésből részeket küldött fel a budapesti állatorvosi akadémiába, hogy a kór a legkompetensebb helyen

konstatáltassék. A legmeggyőzőbb bizonyíték arra nézve, hogy a baj csakugyan sertésvész, tegnap délután egy rövid távirat alakjában megérkezett. A távirat így hangzik: **Rendőrkapitányság, Debreczen.** A Debreczenből felküldött szerveken sertésvész állapítottam meg. dr. **Rátz.** A rendőrkapitányság erre a legmesszebb menő intézkedéseket tette, hogy a kór a veszmentes területekre el ne hurczoltassék. A **Nagy-Csere, a Haláp, a Fancsika,** az ujosztásu földek a mikes-pályi utól egész a sámsoni utig, tehát a 31., 32., 33., továbbá a 8. és 9. állategészségügyi járasok elzárattak a legszigorubbban. Ezen területről a további intézkedésig, már **mától fogva csak az orvosilag egészségeseknek talált sertések hatósági engedéllyel és egyenesen csak a vágóhidra, levágás végett** van megengedve.

— **A mesterinas elkeseredése.** **Farkas Sándor** Vercics Ferencz szabónál inaskodik. Hozzátartozói abban fáradoztak, hogy fel szabadítsák már a fiut. Ez azonban úgy érezte magában, hogy jobb neki, ha még egy esztendőt mint inas tölt el. Annál jobb szabólegény válik majd belőle. Így támadt közte és övéi között az a heves összeütközés, amelyből az elbusult fiu csak egy mentő utat talált: a halált. Vett is egy pisztolyt 60 krajczárért s megtöltötte seréttel, hogy magát főbe löjje. Mesterura még idejében észrevette az inas rossz szándékát s elvette tőle a gyilkoló szerszámot, mely ma reggel a fiuval együtt a rendőrkapitány elé került. Ott felfogadtatták véle, hogy többet nem fog ilyen nagyon elkeseredni.

— **Népfelkelők fegyvergyakorlata.** Erre is van már kilátásunk, még pedig a közel jövőben, mely egyszerre tönkre teszi a tizenkét évet kiszolgált katonák abbéli reményét, hogy nem kell nekik többé a vezényszóra végig csinálni a hajnali „gelenkűbungot.” A hadügyminiszter a jövő évi költségvetés tárgyalása alkalmával törvényjavaslatot nyújt be, mely elrendeli, már a jövő évtől kezdve a népfelkelőknek korosztályonként való behívását a fegyvergyakorlatra. A delegációk tárgyalása után a honvéd főruharktár rendeletet is kapott, hogy a készletben levő **Mannlicher** fegyverekből harmincezer darabot szállítson a népfelkelő járási parancsnokságok számára. Ezeknek a fegyvereknek a szállítása már nagyrészen megtörtént s a további szükségletet abból a bizonyos 20 millióból fogják beszerezni. A népfelkelő gyakorlatok megkezdésével egyidejűleg a népfelkelő keretszázadokat is fel fogják állítani.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 22. (A **Debreczeni Ellenőr** eredeti távirata.) A költségvetési vita folyamán **Szederkényi Nándor** erősen megtámadta a kormányt. **Boóthy** visszavonta egy sértő közbeszólását. Fel-tűnést keltett, hogy **Péchy Tamás** megvédte **Tisza Kálmán** 75-iki álláspontját az **Apponyi Albert** gróf kiegyezéséről mondott beszédével szemben. Az ülés végén **Lukács** pénzügyminiszter benyújtotta az indemnitit.

Nagy tűz Chikágóban.

Budapest, november 22. (A **Debreczeni Ellenőr** eredeti távirata.) A déli órákban jelenti egy new yorki kábelsürgöny, hogy **Chikágóban**, a kereskedők negyedében óriási tűz pusztított az éj folyamán. A kár két millió dollárnál több.

Vegyes hir.

* **Egy olasz prelátus találmánya.** Monsignore Ceretotani, a pápa házi prelátusa és egy müncheni kanonoki stillum javadalmasa a napokban bemutatta a berlini Urania-egyletben új találmányát, a **pantelegrafot**. A monsignorok van egy másik zseniális találmánya is, a tachyaltotupometer. Ez utóbbi pattogó, s madagaszskári hangzásu találmánynak van egy másik neve is, **teletopograf**. Ez utóbbi eszköz arra való, hogy általa a képzeltet legrovidebb idő alatt, pontosan, hibátlanul lehessen fölvenni nagyobb területeket. Ennek segélyével mérte föl a japáni kormány az egész japáni birodalmat. A pantelegraf szerkezetét maga a tudós föltaláló magyarázta meg hibátlan német nyelven. Ceretotani, papi hivatása mellett a nyolczvanas évektől kezdve nagy előszeretettel foglalkozott fizikával, különösen villanyossággal, — hogy mily eredménnyel, mutatja e két találmánya. A pantelegraf arra való, hogy segélyével a távolból is lehessen rajtot, váltó- és kötelezvény aláírást, autogrammot stb. küldeni, ami az üzleti forgalom roppant megkönnyítésére fog szolgálni s e téren valóságos forradalmat fog előidézni. Van ugyan már enemű találmány, az amerikai Grayé, de ez nagyon jelentéktelen Ceretotani pontosan, kifogástalanul működő zseniális készüléke mellett.

C S A R N O K.

Az öldöklő angyal Csejthén.

Életrajz.

Vázolta: Z. Varga Mihály.

I.

Kutfők: *Thuróczy*, Hung. I. pag. 189. — *Bél Mátyás*, Not. R. H. IV., pag. 169. — *Tud. Gyűjtemény*, 1839. II. köt., pag. 69. U. o. VIII. köt., pag. 43. — *Knauz*, M. Sion, IV. f., pag. 427. — *Závodszy György* naplója. — *Kerekgyártó*, Magyarok életrajzai, pag. 412. — *Jedlicska*, Kiskárpáti Emlékek, II., pag. 455. — *Katona* felhozta, *Budai Ferencz* érinti e tárgyat: P. Lexikon I, 119. — Itak felőle: *Fessler*, *Podhradczky*, *Garay*, *Balogh*, *Szathmáry*, kapuvári *Vargyas E.* — *Mednyánszky Alajos*, *Hesperus* 1812. 59 sz. — *Esztergomi Közlöny* (e sorok írójától) 1889. 9—14. szám. — *Ersekujvár és Környéke*, 1880. 63—65. szám. — *Budapesti Hírlap*, 1891. 76. sz., 1893. 185. és 233. sz. — *Pesti Napló* 1886. okt. 17. — Lemásolt okmányok találatok a *hercegprimási, esztergom-főkáptalani, galgóczi, örmezei* stb. levéltárakban; adatok pedig minden ismeretárban.

Legtöbbet tud azonban, a csacska hagyomány, a szemfüles Fama asszony, kinek feltétlenül hinni nem lehet, természeténél fogva, bagyítani szokott. Volando crescit. De teljesen még sem mellozhető, kutfők hiányában, oly szomorú események előadásánál, melyek fölött mély homály borong... Valószínűleg magának a Báthory-családnak fekiútt érdekében, és előkelő rokonsági összekötéseit által ki is eszközölte, hogy több kompromittáló okirat ne lásson napvilágot. Leginkább észrevehető ez a tanuvallomásoknál.

Hogy Csejthén iszonyu dolgok történtek, azt ma kétségbevonni már nem lehet; annál kevésbé tagadni.

Thuróczy, (ki száz évvel később élt) szerint, a nap ily gonozságot még nem világitott, és vajjon más nemzetek között fordult-e elő ennek hasonmása? joggal kételkedünk... „Sokáig töprenkedtem, folytatja, vajjon nyilvánosságra hozzam-e mindezeket? mert a) nem örömet kentem e szégyenfoltot a hírneves Báthory-családra; b) mert állg tehetem fel, hogy valaki hitelt adjon ez iszonyu vadságnak.“

II. Mátyás király ugyanezt bizonyítja egyik leiratában: *Audiens, et intelligens de inauditis, ab exordio mundi, in sexu foemineo contra sanguinem christianum tam immani crudelitate et satanica tyrannide Magnificae Dominae Elisabethae Báthory, quam nempe a pluribus jam retroactis annis impiissime et crudelissime in suas pedisequas, foeminasque et insontes animulas exercuisset, stb...* Ugyanő, 1611. jan. 14-én kelt leiratában, többi közt így szól: „Óhajtottuk volna, hogy ennyi kegyetlenséget halandók soha nem hallottak volna; a nyomorultan megöletett haladonoknak ártatlan vére az egek magasságát, kiáltozásaival, ne verdesné és tul ne szárnyalná...“ Igazolják ezt az ítélet szövegében előforduló tételek: „A nőnemű világ kezdetétől fogva még nem tapasztalt iszonyu kegyetlenség és az emberi vér ellen elkövetett ördögi zsarnokság...“ „Gonosz cselekvények, melyek az embertelenség és kegyetlenség minden fogalmát messze tulszárnyalják.“ — „Ezen iszonyu s több mint állatias dühöngés és kegyetlenségre ő méltósága (a nádor) felette felindult s a vele volt kíséret tanácsával összhangzólag Nádasdyt, mint vérszomjuhozó istentelen asszonyt, kit a vétségen kaptak, Csejthe várába örökös fogságra ítélte és elfogatta.“

Igen, hogy iszonyu dolgoknak kelle történniök a csejthei bünbarlangban, következtethetjük a büntetés nagyságából. Mint halottuk, Báthory Erzsébet örökös várfogságra ítéltetett, pedig a) maga a király óvatosságra inté a bírakat; b) a B. család majd minden előkelő és befolyásos házzal rokonságban állott; c) fia Nádasdy Pál és két veje, Zrínyi és Drugeth személyesen könyörögtek kegyelemért a királynál. Maga ő felsége bizonyítja ezt: „Leveletekből értettük (olvassuk a királyi leiratban) hogy ti, és országunk rendes birái ezt vélik, miszerint királyi ügyészünk eljárásának volna ugyan helye Báthory Erzsébet ellen, de különféle tekintetekből, térje érdemei, fia és vejei folyamóványaira nézve a törvény szigorát kegyelemből mérsékelnök stb.“

Závodszy nádori titkár B. E. halálát ekképen jegyezte fel naplójába: Báthory Erzsébet néhai t. és n. Nádasdy Ferencz özvegye, ki mint egy 4 év előtt iszonyu és kegyetlen büntetése miatt öökös börtönre vetetett, ugyanabban Csejthén, éjjel (1614. aug. 21.) meghalálozott... A későbbi írók B. Erzsébet híres gonosztevő, várszörny, gyászos és rettenetes emlékezetűnek stb. nevezik.

És daczára mind ennek, az irtóztató gyilkosságok valódi indokára nézve, az okiratokban, ugy szólván, mi sem fordul elő ugy, hogy azt határozottan megállapítani nem lehet. Szintugy nem feltehetünk e kérdésre sem, hogy mikor kezdte B. E. kegyetlenkedéseit? Valószínűleg a bírák, a vádolt hölgy magas rangja iránti tekintetből, a tanukhoz, erre nézve, kérdést sem intéztek; vagy ha történt is e részben felvilágosítás, az a jegyzőkönyvbe fel nem vétetett... Kerekgyártó is megjegyzi: „A hiányosan eljáró büntető bíróság még csak azon kérdést sem intézte a vádlottak- és tanukhoz, hogy mi oknál fogva kinezta Báthory E. nőseledeit?“

Mivel tehát a demarcationális vonalait, mely a historicumot a hagyománytól hajszalnyira elválasztja, megjelteni nem tudjuk, nyugodt lélekkel léptük át a Rubicont; szeszefoglalva mindkettőt...

Érdemesnek tartottuk, ugyanis, e szomorú eseményeket feljegyezni, már csak ritkaságuk miatt is. A történész megemlíti mint megtörtént dolgokat; a lélekbuvár tanulmány tárgyává teszi, mint tüneteket a szellem világában; a t. olvasó pedig átlapozza — időtöltésből!

(Folyt. köv.)

Aforizmák.

A haza nem oszt ajándékokat, a haza áldozatokat követel.

Ti gazdagok vagytok; az ország a szegény!

Az állam alapja a gyermekek erkölcsé.

Az ég már nem barátja senkinek: Nagy távol az melynek nincs gondja reánk.

Véd: zent, — próféta, — nem véd: — ez mese.

Imádkozni némely nőnek életszükség. Reggel azokért a bűneiért a miket már elkövetett, este azokért, a miket ezután akar elkövetni.

— A bosz-zuállás istenek bűne; állatok erénye. A megtörtént rosszat jóvá nem teszi...

Miért laktok ti akkor ott az égben:

Te Zeüsz! Ormuzd, Osiris, Zebaoth!

Vagy a mi néven a buták neveznek;

Kik élő lénynek nevezik az irt!

Rossz szellemek a földnek urai,

S a sors egy láthatatlan átok, semmi más!

Irtóztató sors az isteneké!

Unalmas élet így örökké élni

Tehetetlen mindenhatóságban.

Megrészegül a föld a vértől, és tüzet

Okádik rád. Megbűzhödik a lég

A mondott átoktól, és döghalált

Lehel reád veszendő ivadék!

Hogy a kit a véres harc megkímélt,

Az éhség ölje meg; és a kit

A tonger kivet, a föld nyelje el.

A népnek fáj az, ha éhezik, ha botot kap. ha fiát elviszik katorának, de a jármot, a mi a nyakát nyomja, nem érzi.

Az ostobaság egy istenség, annak oltára van, az oltárnak papja van, és annak a papnak neve „czerzer.“ Jókai Mór.

Közgazdaság.

Budapesti áru-tőzsde.

Budapest, nov. 21.

N a p i j e l e n t é s.

Gabona-üzlet. Buzát ma gyengén kínáltak, kereslet korlátozott volt. Elkelt szilárd irányzat mellett 20.000 métermázsza 2 és fél áron kizárólag magyarországi minőségben.

Egyébb gabnanevűekben gyenge forgalom mellett, rozs árpa változatlanul, csendes, zab szilárd, tengeri lanyha volt.

Eladások:

Tiszavidéki.	500—81. mm.	7.17 frt.	100—81. mm.	7.10 frt.
	500—81 mm.	7.15 frt	400—81 mm	7.15 frt
	100—81 mm.	7.17 és fél frt	100—81.3 mm.	7.12 fél frt
	800—80.5 mm.	7.07 fél frt	100—80.5 mm.	7.19 frt.
	200—80 mm.	6.77 és fél frt.	100—80 mm.	7.05 frt.

Zab 6.10—6.60

Záróárfolyamok déli 1 órakor:

B u z a szept.-októ-berre 1896	frt
„ márcz.-ápr.-ra 1896.	6.98—6.99
R o z s szeptem.-okt.-re 1896	
„ márcz.-ápril-ra 1896.	6.38—6.40
Tengeri jul.-aug-ra 1896	4.53—4.50
„ szept. okt.-re 1896	
Z a b őszre 1896	
„ márcz.-ápril-ra 1896	6.23—6.25
Repcze aug.—szept. 1896	10.85—10.80

Délután 4 óra 30 perczkor a következő árakkal záródott:

B u z a szept.-okt. 1896	frt
„ márcz.-ápr.-ra 1896.	6.98—7.--
R o z s szept.-okt.-re 1896	
„ márcz.-ápril-ra 1896	6.36—6.38

Z a b	Össze		
"	márcz.ápril.ra	1896.	6.24—6.26
Tengeri	jul.-aug.ra	1896	
"	máj.-junius-ra	1896	4.55—4.57
Repce	aug.-szeptre	1896	10.80—10.85

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvény-társaság” közlése 1895. nov. 22-én.)

Államadósság :

Magyar aranyjárdék 4 %	—	119.75	120.25
vasuti beruházási kót. 4 1/2 %	—	123.—	124.—
koronajárdék 4 %	—	97.75	98.75
regále vált. kötvény 4 1/2 %	—	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4 %	—	120.25	120.75
Egységes állam kötvény 4 1/2 %	—	99.25	99.75
Tisza-szegedi 4 %-os nyeresémsors.	—	142.—	144.—

Részvények :

Magyar hitelbank részvény	—	423.—	429.—
Osztrák hitelbank részvény	—	363.50	364.—
Magyar ipar- és kereskedelmi bank. r.	117.—	—	118.—

Sorsjegyek :

Magyar jelzálogbank 4 %-os sorsj.	126.—	127.—
3 %-os	107.—	107.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3 %-os	116.50	117.50
Nagyar vöröskereszt sorsjegy	—	11.—
Osztrák " " " "	—	17.75
Olasz " " " "	—	13.—
Bazilika sorsjegy	—	7.25
Jó-sziv " " " "	—	3.—

Pénzremek :

Cs. és kir. arany	—	5.68	5.75
10 márkás arany	—	11.81	11.85
10 frankos arany	—	9.60	9.63
3 Sovereigns	—	12.—	12.05

Kőbányai sertés-vásár.

Budapest, november 21.

Magyar elsőrendű: 1 Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) 56 krtól 57 krig
 Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm
 54-től—57 krig. Fiatal nehéz (páronkint) 320 kilogramm felüli súlyban
 54—55 krig. Fiatal közép (páronkint) 251—320 kilogramm súlyban 54—55 krig
 Fiatal könnyű (páronkint 250 kgr. terjedő súlyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett Nehéz (páronkint 280 kgr. felüli 220—280 — krig. Közép (páronkint 200 krig. — terj. súlyban) —
 — Könnyű (páronkint 220 kgr. terjedő súlyban — krtól — krig.

Bérletszünetben, leszállított helyárrakkal :

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérletszünet II. Páratlan bérletszünet II.

Ma pénteken 1895. november hó 22-én

Uj honpolgár.

Eredeti fővárosi életkép dalokkal, 3 felvonásban. Irtá: Kúvessy Albert. Z-nejét szer-zette: Delin Henrik. „Az én nevem Goldstein Számi” és „March couplet” zenéjét irta: Konti József. (Rendező: Krémer.)

Személyek :

Gólya Frigyes, fővárosi nyárspolgár	—	—	Püspöki Imre.
Eulália, neje	—	—	Locsarekné G.
Nelli, gyámleányuk	—	—	Bogyó Itona.
Gerzson Tamás, magánzó	—	—	Sándor E.
Cziczelke kisasszony	—	—	Kiss Irén.
Tavaszi Aladár, iparlovag	—	—	Szathmári.
Kádár Teréz, munkásleány	—	—	K. Szerémi G.
Szalai Kornél, posta és táviró tiszt	—	—	Rózsahegy K.
Virág Toncsi, varróleány	—	—	Margó Zsuzsa.
Goldstein Számi	—	—	Ifj. Németh.
Takács Péter, lakatos	—	—	Klenovits.
Bibircs Mihály kosárkötő	—	—	Nyilassy.
Bibircsné	—	—	Borcsayné.
Kávéházi pinczér	—	—	Nádasi.
Korcsmai pinczér	—	—	Kozma.

Első rendőr — — — Vank I.
 Második rendőr — — — Szabó Sándor.
 Koldus — — — Takács József.
 Egy asszony — — — Takácsné.
 Első kávéházi vendég Fodor.
 Második kávéházi vendég Nagy J.
 Egy férfi — — — Németi.
 Első felvonás: „Virág Toncsi”
 Második felvonás: „Goldstein Számi”
 Harmadik felvonás: „Polgári házasság”.

Szerkesztői posta.

Négy bakfinsnak. A levelezőlapot megkaptuk, de mivel mi rendőri ügyekkel nem foglalkozunk, se annyi időnkünk, hogy az utcaszéli csoportosulásokat figyelemmel kísérjük, a dícsérletet nem fogadhatjuk el.

K... Lapunk f. szerkesztője távol volt, midőn levele érkezett és így csak most van azon helyzetben, hogy ügyében eljárhat. Az eredményről később.

B. S. DeceMBER hó melyik napján lesz ott a tisztújító meggyűlés?

H-Szoboszló. A debreczeni Csokonai-kör a jövő hóban ismét fog felolvasó estélyt tartani.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1895. október hó 1-től. —

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul :

Budapest felé (gyorsvonat)	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
	este 10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé 1)	délután 3 ó. 48 p.
minden kedden	délben 12 ó. — p.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este 8 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután 4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó. 15 p.
Miskolcz-Kassa felé	reggel 8 ó. 25 p.
Miskolcz—Kassa felé	este 8 ó. 05 p.
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	délután 4 ó. 02 p.
	m. á. v.-től reggel 5 ó. 48 p.
H.-Böszörmény—Bü i.	vásártérről 6 ó. 04 p.
Sz.-Mihály felé	m. á. v.-től délután 3 ó. 57 p.
	vásártérről 4 ó. 10 p.
Füzes-Abony felé	m. á. v.-től reggel 5 ó. — p.
	vásártérről 5 ó. 13 p.
Ohat—Köcs—Polgár felé	m. á. v.-től d. u. 4 ó. 12 p.
	vásártérről 4 ó. 22 p.
Derecske-Nagy-Léta felé	r. 8. ó. 35 p. és d. u. 4 ó. 17 p.

Budapestre érkezik :

a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló	gy. v. d. u.	1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 " "	sz. v. este	8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 " "	" reggel	5 ó. 45 p.

Budapestről Debreczenbe indul :

a délután 3 ó. 47 p.-kor érkező	sz. v. reggel	9 ó. 40 p.
az este 7 ó. 09 p.-kor érkező	gy. v. délután	2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 " "	sz. v. este	7 ó. 05 p.
" " 2 " 40 " erk. sz. v. (P.-Ladányig	gy. v. átszállással)	este 9 ó. 15 p.

Debreczenbe érkezik.

Budapest—Nagyvárad felől	délután 3 ó. 47 p.
" " (gyorsvonat)	este 7 ó. 09 p.
" " " "	éjjel 2 ó. 40 p.
Nagyvárad—P.-Ladány felől	reggel 7 ó. 41 p.
Csak P.-Ladánytól	reggel 4 ó. 55 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel 7 ó. 50 p.
" " " "	délután 12 ó. 16 p.
" " " "	este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmártól	este 7 ó. 45 p.
Kassa-Miskolcz felől	reggel 8 ó. 07 p.
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli 12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől	este 7 ó. 40 p.
	reggel 8 ó. 09 p.
B.-Szt.-Mihály—	vásártérről 8 ó. 17 p.
H.-Böszörmény felől	vásártérről este 6 ó. 35 p.
	m. á. v.-hoz " 6 ó. 44 p.
Kassáról.	délután 5 ó. 21 p.
F.-Abony felől vásártérről	m. á. v.-hoz " 5 ó. 30 p.
Ohat—Köcs—Polgár felől vásártérről	reggel 7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz " 8 ó. — p.
Derecske-Nagy-Léta felől	r. 7. ó. 25 p. d. u. 3. ó. 18 p.

1) P.-Ladánytól gyorsvonat.

Kiadó és lap tulajdonos :

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.
 Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

! Mindenféle köhögés !

ugymint a légzőszervek mindennemű hurutos betegségeinél, nemkülönben a torok, tüdő, továbbá télegszelvények, keskenymellűség, asthma, elnyákosodás, hökhurut, fojtókóh, rekedtség, csiklandozás a torokban — fejlődő tuberculosis a leggyorsabban és legbiztosabban távolíttatnak el a már évek óta legjobb hírnévnek örvendő, orvosi előírás szerint készített és orvosok által ajánlott: Szt.-György teával, 1 csomag 50 kr. és a hozzá tartozó szent-György hurut-por 1 doboz 50 kr. pontos orvosi használati utasítással együtt. Kevesebb mint két csomag nem küldetik szét.

Eredmény a használat után pár nappal észlelhető.

Csomagolás és szállító levélért 20 krral több fizetendő. A pénz előleges beküldése (postautalványon) megkívántatik. Megrendelések csak egyenesen a sz.-György gyógyszerházból, Bécs, V./2. Wimmer-gasse 33. 157—26—3

Szabó Lajos fiai

üzegnél

Agy és asztalterítők,
 Bútorszövetek

flaneltakarók
 Pokróczok

Caschemir

Selyem paplanok

Afrique és lószőr

madráczok

Nagy választékban.

718—32—9.

Lópokróczok, pelüche takarók, bádóg és vessző fatartók, nagy választékban jutányos árért kaphatók: Szent-Királyi Tivadar műipar-áru raktárában.

Vásárvám-árverési hirdetemény.

Az érmihályfalvai közbirtokosság tulajdonát képező érmihályfalvai vásárvám a mázsáztatási díj-szedési joggal együtt a jövő 1896. évi január 1-től 6 egymásután következő évre folyó 1895 évi december hó 12-én délelőtt 11 órakor Ém-Mihályfalva község-házánál nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. — Kikiáltási ár 3000 frt; bánompénz 300 frt. — A zárt ajánlatok 300 frt bánompénzzel az árverés megkezdéséig alulírottánál beadhatók. — Az árverési föltételek szintén alulírottánál tekintetők meg.

Kelt Ém-Mihályfalván, 1895 nov. 19.
 Lovass Sándor
 közbirtokossági elnök

739—1—1

UJDONSÁGOK

az őszi és téli idényre

Divatos női ruhaszövetekben,

Színes selymekben.

Legujabb

díszekben,

Mosó velezekben,

Téli nagykendőkben,

nagy választékban érkeztek

raktárra.

Szabó Lajos fiai

149 Debreczen Rózsater.

Mikép hirdessünk sikerrel?

Olcsó

hirdetés

drágán

DEBRECZENI ELLENŐR

XXII-ik évfolyam.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A megye és város legjobb köreibe bevezetett napilap.

DEBRECZENI

REGGELI UJSÁG

II-ik évfolyam.

Megjelenik naponként hétfőt és ünnepnapokat kivéve.

A legolcsóbb napilap, mely rövid fennállása óta a társadalom minden rétegében a legjobban terjedt el.

Csak

olyan lapban tessék hirdetni, amely széles körökben van elterjedve, mert ezáltal

jelentékeny

üzleti eredményt lehet elérni; ellenben szűk körre szoruló

lapokban

minthogy annak az üzletemberre nézve célja nincs — nem ajánlatos

hirdetni

még akkor sem, ha az illető lapok a hirdetést nevétséges olcsó áron vállalják fel, mert a hirdetés csak akkor

hasznos

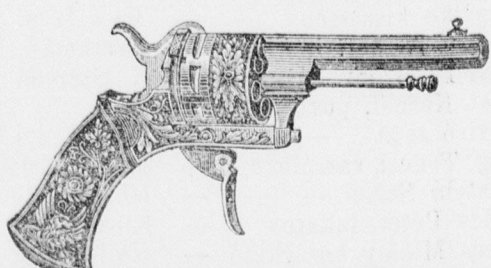
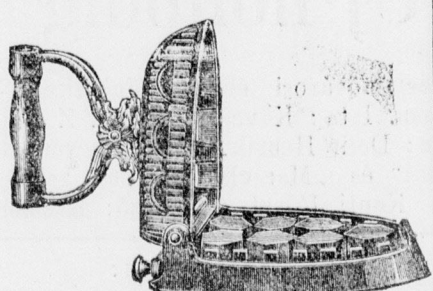
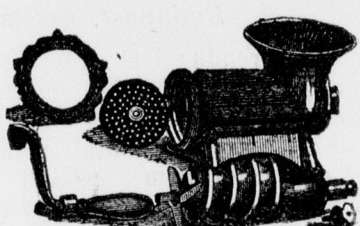
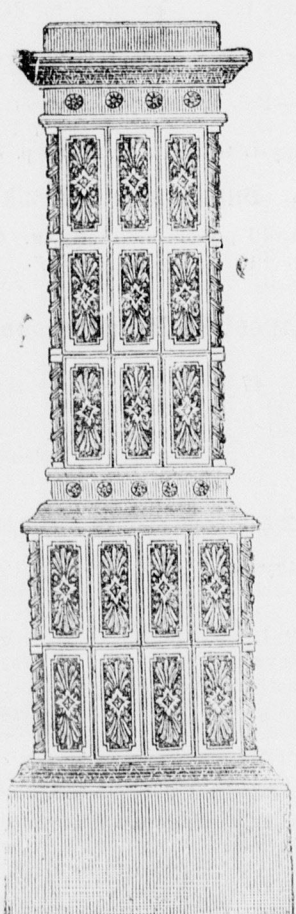
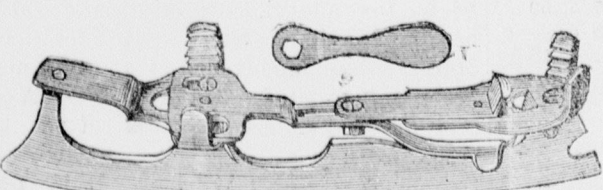
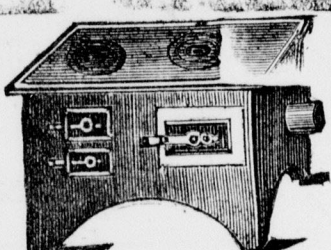
ha az erre fordított pénz az üzlet kiterjedése által többszörösen behozható.

Téli idényre!

TÓTH GYULA, vaskereskedő

DEBRECZEN,

városház épületben, Hatvan- és főutczák sarkán.

TÉLI IDÉNYRE!

Legnagyobb választék kályhákban, kályha-előkben, kályhaellenzőkben és fakosarakban.

Legnagyobb raktár vasbutorok, gyermekkoszik, fűrdőkádák és vaskonyhák.

TÉLI IDÉNYRE!

A világhírű Budweiszi porcellán kályhák egyedüli főraktára a legjutányosabb versenyárak és 5 évi jótállás mellett.

! Nincs többé széngőz!

45.